
Green Entrepreneurship Training, GET-UP -Projekti

05- Vihreä yrittäjyys Euroopassa – Vertaileva näkökulma

GET-UP Vertaileva analyysi – Tiivistelmä kyselylomakkeesta 2

Aloittelevat yrittäjät

Osallistujien profiili:

Tämä kyselylomake on luotu käytettäväksi aloittelevien vihreän sektorin yrittäjien haastatteluihin. Haastattelut suoritettiin viidelle aloittelevalle yrittäjälle kussakin partnerimaassa: Kyproksella, Romaniassa, Saksassa, Espanjassa, Irlannissa ja Iso-Britanniassa. Suurin osan vastaajista oli nuoria, 2/3 miehiä, jotka olivat päätöksiä tekevässä asemassa, ekoturismin, uusiutuvan energian ja ekologisen rakentamisen sektorilta. Muutamat vastaajista olivat elintarviketeollisuuden, cleantechin, jätehuollon, ympäristönsuojelun alalta tai muulta alalta. Yritykset olivat enimmäkseen kehitys- ja aloitusvaiheessa, muutamat luomis-, kypsyminen- ja vakiintuneessa vaiheessa.

Vastaukset kysymyksiin

1. Kuinka tärkeää vihreä talous on maassasi? Antakaa esimerkkejä

Vihreä talous koettiin tärkeäksi, mutta se korostui mainostetuilla aloilla enemmän kuin muualla. Alat olivat: vesivoima, tuulivoima, aurinkoenergia, biomassa ja geoterminen energia, uusiutuvat energianlähteet yleisesti, biofarmasia, kosmetiikka, jätehuolto ja muovi

2. Onko maassasi parhaita käytäntöjä, jotka mielestäsi olisivat hyödyllisiä muissa EU -maissa? Antakaa esimerkkejä.

Saksa: ekologinen puurakentaminen, Espanja: vihreä energia, Kypros: aurinkoenergia, kierrättäminen, Romania: sähköautot, Irlanti: sadonkorjuu, biomassa ja energia. Iso-Britannian mielestä parhaat käytännöt olisi räätälöitävä suhteessa yhteisön, politiikan ja teollisuuden käytäntöihin.

3. Millaisia haasteita koet vihreän talouden edistämässä maassasi?

Suurimpina haasteita mainittiin ymmärtämättömyys vihreän talouden hyödyistä, valtion politiikka, koulutus ja käyttäytymisen muuttaminen sekä rahoituksen ja lobbauksen puute, korkea verotus ja säädökset, alan asiantuntijoiden puute, alan osaston puuttuminen valtionhallinnosta, byrokratia, maan hajanaisuus, monimutkaiset EU-avustukset, rajalliset avustukset, tarve lisätä suurempaa tietoisuutta sukupolvien välillä, vihreiden tuotteiden korkeat kustannukset, verotuspolitiikka, tiedon, taidon, innovaatioiden ja resurssien puute.

4. Miten vihreää taloutta voidaan kasvattaa maassasi tulevaisuudessa?

Koulutus, kurssit yliopistoissa kaikilla asteilla, julkiset avustukset ja tuet, tietoisuuden lisääminen ja käyttäytymisen muuttaminen, verokannustimet, verkkosivujen kehittäminen ja markkinoinnin tukeminen, yritysfoorumit ja -verkostot. Uusien yritysten suojeleminen Brexitin jälkeen.

5. Näetkö mahdollisuuksia tukea vihreää yrittäjyyttä maassasi toimiesi kautta? Jos kyllä, anna esimerkkejä.

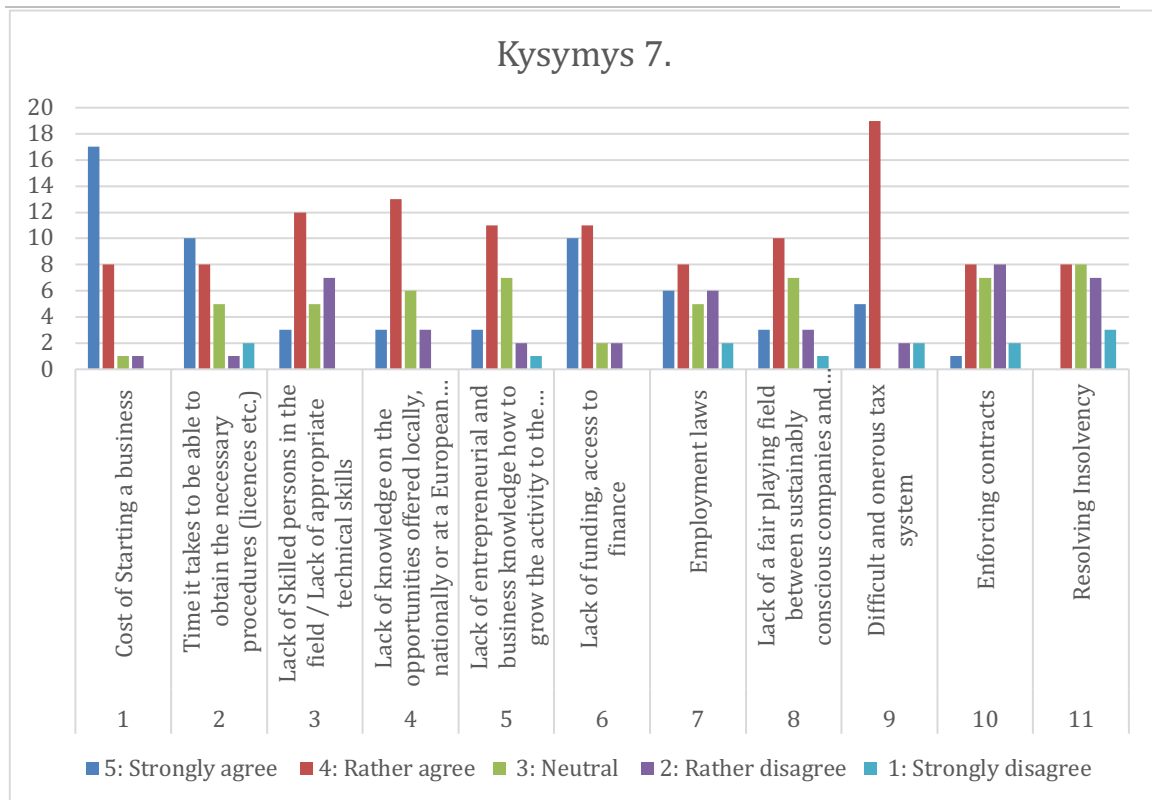
Vastausten perusteella vihreitä yrittäjiä koettiin vaikeaksi tukea ja vain muutamat pystyivät toimiensa kautta tähän, mutta koulutus kaikilla asteilla, formaali ja informaali koulutus, alan konferenssit, kehitystä seuraavat raportit, haasteiden ja ongelmien jakaminen koettiin merkityksellisiksi. Myös vahvat verkostot ja alan organisaatiot, ekologisten tuotteiden kehittäminen, vihreä energia, kestävä matkailu, nuorten osallistaminen ja tietoisuuden lisääminen sekä yrittäjien valmentaminen ja rahoituksen tarjoaminen kansallisten, alueellisen rahastojen tai suuryritysten kautta ja vihreän liiketoimintasuunnitelman tai business model canvaksen kehittäminen mainittiin vihreää yrittäjyyttä tukevinä toimina.

6. GET-UP -projekti pyrkii kehittämään vihreän yrittäjyyden koulutusta. Millaista koulutustoimintaa (formaalia tai informaalia) olisi mielestäsi hyödyllistä vihreän yrittäjyyden edistämiseksi?

Muodollinen kohtuuhintainen koulutus osana tutkintoja sekä epämuodollisia koulutus- ja mentorointiohjelmia vihreille yrittäjille. Koulutuksen tulisi sisältää lähiopetusta ja verkko-opintoja vihreästä taloudesta, omasta liiketoiminnasta, vihreän työkalupakin luomisesta, "one stop shop":sta, verkko-opiskelumateriaaleja, liiketoimintasuunnitelman kehittämisestä, kilpailusta, ulkomaisista yrittäjistä ja yliopistojen kursseista. Tulisi olla myös erityiskoulutusta yrityksille ekologisuuden hyödyistä, vihreän markkinoinnin tekniikoista, ekopakkausista, vihreän alan rahoituksesta ja avustuksista, mikroyritysten verkostoitumisesta, lean startup -menetelmästä, sosiaalisen median markkinoinnista, vihreiden tuotteiden verkkomyynnistä, verkkomyynnin jätteettömyydestä, vihreästä yrittäjyydestä, joista tavallinen kansalainen ei ole tietoinen.

7. Kerro 5-numeroisen Likert asteikon avulla missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä vihreän yrittäjyyden suurimmista esteistä:

Asteikko: 5: Vahvasti samaa mieltä 4: Melko samaa mieltä 3: Neutraali 2: Melko eri mieltä 1: Vahvasti eri mieltä

Vastauksen mukaan suurimmat esteet ovat kohdat 1, 6, 9 ja toissijaiset esteet 2, 4, 5,8 ja 11.

8. Haluatko antaa joitakin lisätietoja, jotka ovat aiheeseen liittyen tärkeitä sinulle tai GET-UP -projektille?

Tuki kaikilla koulutuksen tasoilla, koulutus ja mentorointi, käytännön työharjoittelu yrittäjille, yrittäjäystaitojen kehittäminen ja yritysidean kehittäminen ja käynnistäminen, lainsäädännön ymmärtäminen, verohelpotukset, vihreiden yrittäjien rahoitusmahdollisuudet EU:ssa, alueellisella ja paikallisella tasolla. Byrokratian vähentäminen ja valtionavustusten helpottaminen. Koulutus, taloudenhallinta, työvoimapolitiikka, liiketoiminnan hallinta ja liiketoimintasuunnitelma ja business model canvas.

GET-UP Vertaileva analyysi - Tiivistelmä kyselylomakkeesta 4

Mikroyritysten omistajat

GET-UP -projektin kyselylomakkeen täyttäneet mikroyritysten omistajat edustivat kukin vihreän sektorin eri toimialoja. Suurin osa vastaajista oli 36 – 55 vuoden ikäisiä, pääasiassa miehiä ja he työskentelivät mm ympäristökonsultoinnin, jätehuollon, ekomatkailun, cleantech -alalla, elintarviketeknologian ja uusiutuvan energian alalta. Jokainen mikroyritys, joka osallistui kyselyyn toimi omassa maassaan ja alueellaan.

Pohdintaa

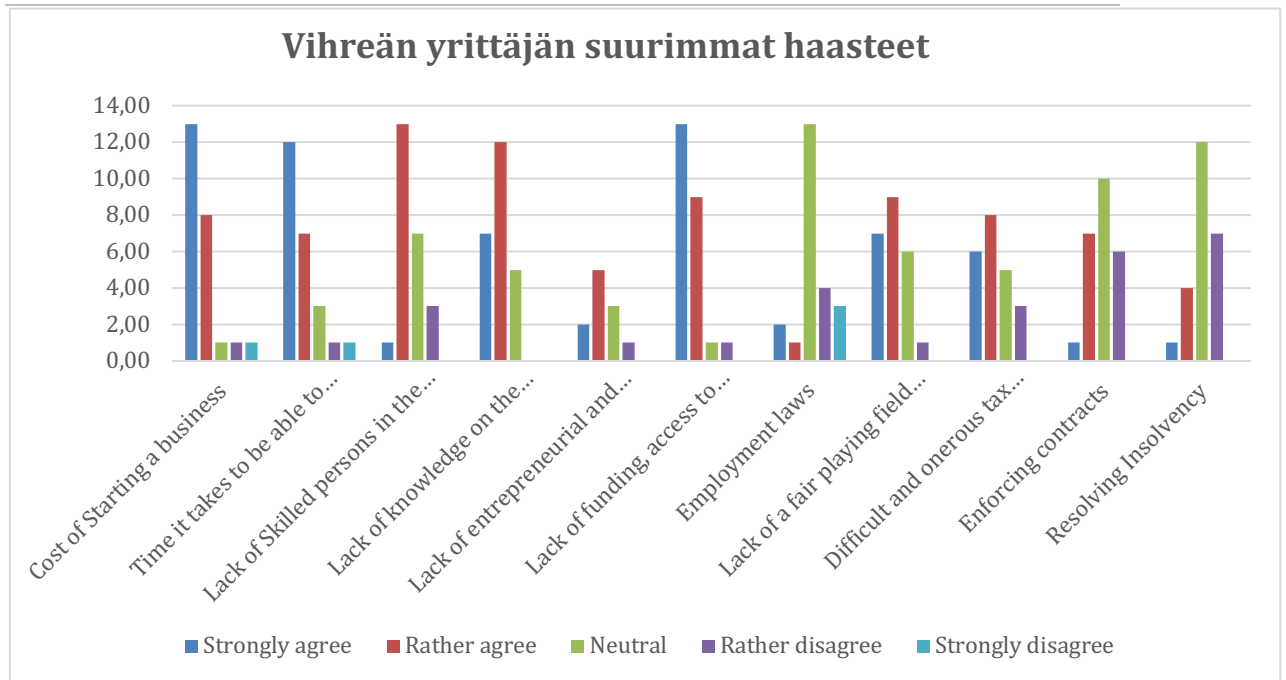
Vihreää tai ***ekoinnovointia*** tulisi pitää vihreän talouden ensisijaisena mahdollistavana tekijänä. Vaikka se ei ole ainoa elementti vihreän talouden luomisessa, innovoinnilla voi olla perustavanlaatuisen rooli EU:n järjestelmien ohjaamisessa kohti vihreiden käytäntöjen radikaalia muutosta. Ekoinnovoinnin omaksuminen ja levittäminen on äärimmäisen tärkeää, jopa tärkeämpää kuin itse innovointi, sillä innovaation edut voivat levitä myös makrotasolle. Omaksuminen ja levittäminen tapahtuu pääasiassa yritysten ja muiden taloudellisten toimijoiden päätösten myötä ja ekoinnovoinnin omaksuneiden yritysten ja yrityksen toimintamaan suorituskyvyn välillä on yhteys.

Ekoinnovoinnin omaksumiseen ja levittämiseen liittyy kuitenkin haasteita kuten ***rahoitus, tieto, koulutus, lainsäädäntö, kustannukset, markkinat***, jotka voivat olla erityisen vaikeita pienille ja keskisuurille yrityksille. Näihin haasteisiin reagoinnin fokus tulisi yrityksillä olla käytännön kautta opituissa ekoinnovatiostrategioissa.

Vihreän tiedon avoin vaihto on toinen tekijä, joka voi avata uusia mahdollisuuksia kaupallisiin liiketoimiin ja taloudellisiin onnistumisiin samalla kun se rohkaisee yhteisöä/yhteiskuntaa kohti tehokasta vihreää taloutta. EU:n mekanismien aktiivisen roolin pitäisi tarkoittaa sen kykyä levittää vihreää tietoa unionissa vihreiden käytäntöjen levittämiseksi ja tehostamiseksi.

Tärkeä mahdollistava tekijä on myös ***talouden uudistukset***. Taloudelliset välineet, kuten ympäristöverot ja päästökauppajärjestelmät, ovat poliittisia välineitä, jota voivat muuttaa hinnoittelujärjestelmiä mikä on välttämätöntä vihreän talouden muutosprosessin käynnistämiseksi. ***Taloudellisten resurssien*** saatavuus on todennäköisesti tärkein edellytys pitkän aikavälin siirtymiselle tehokkaaseen vihreään talouteen.

Voidakseen onnistua, vihreän talouden muutosprosessi edellyttää useiden Euroopan jatkuvien ongelmien tunnustamista, jotka vaativat perustavanlaatuisia ratkaisuja. Tältä osin tavallinen politiikka ja lainsäädäntö eivät tarjoa välittömiä ratkaisuja, eikä markkinoiden luominen ja hyödykkeiden myynti ole itsessään ratkaisu, kuten ei myöskään lisääntyvä institutionaalisuus, vaan vihreä koulutus. On selvää, että yrittäjyyttä on tarkasteltava ja käsiteltävä ajatuksella, että yrittäjätoiminta on erilaista, ja se eroaa muista liiketoiminnoista. Erityisesti vihreän yrittäjyyden toimijat ovat tekemisissä jonkin uuden kanssa, prosessien tai tuotteiden kierrättämisen sijaan.

Kuten tästä kaavioista näemme, vihreiden yrittäjien suurimmat haasteet kyselyymme vastanneiden mukaan ovat:

1. Yrityksen perustamiskustannukset,
2. Rahoituksen puute, rahoitusmahdollisuudet
3. Alan ammattitaitoisen henkilöstön puute / asianmukaisten teknisten taitojen puuttuminen
4. Ammattitaitoisen henkilöstön puute ja tarvittavien menettelyjen saavuttamiseksi tarvittavan ajan puute
5. Tiedon puute vihreän talouden paikallisesti, kansallisesti tai Euroopan tasolla tarjotuista mahdollisuuksista

Yhteenvedona voidaan todeta, että vihreän talouden saavuttaminen edellyttää pitkän aikavälin ajattelua ja toimia, johdonmukaisen rakenteen laajamittaista soveltamista, joka ohjaa hallitsevien rakenteiden ja ajattelun syvällistä muutosta ja johon sisältyy innovoinnin edistäminen, verotuksellisten välineiden laaja uudelleen kalibrointi, innovatiivisia rahoitusaloitteita sekä menestyksellisiä vihreitä projekteja kuten GET-UP. Tarvitaan kaikkien sidosryhmien tavoitteiden ymmärrettävää integrointia ja taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöllisten tavoitteiden tasavertaista käsittelyä.